

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-3/19/883

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	11.03.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	01.03.2019
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni menetluse alustamata jätmise 28.02.2019 teade nr 2.1-1/19/697
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxxxx@yahoo.com

RESOLUTSIOON:

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel otsustan:

- **Jätta vaie rahuldamata, kuna inspektsioon on 28.02.2019 täiendatud kaebuse alusel otsustanud algatada Rae Vallavalitsuse suhtes järelevahtemenetluse**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

15.02.2019 registreeriti Andmekaitse Inspektsioonis Eraisiku kaebus, mille kohaselt on 06.01.2019 Eraisik kandideerinud tööportaali avalikule tööpakkumisele Rae Vallavalitsuse ehitusjärelevalve spetsialisti ametikohale.

31.01.2019.a. sooritas Eraisik edukalt esimeses voorus toimunud vestluse, milles osalesid lisaks vestlusele kutsutule: Xxxxx Xxxxxx (Rae Vallavalitsuse abivallavanem), Xxxxx Xxxxxx (Rae Vallavalitsuse ehituse peaspetsialist) ja Xxxxxx Xxxxx (Rae Vallavalitsuse personalispetsialist). Seejärel andis Xxxxxx Xxxxx Eraisikule kodutöö, mille viimane sooritas edukalt, mida tõendab Xxxxxx Xxxxxxx poolt 07.02.2019.a. saadetud e-mail (lisas).

7.02.2019.a. on Eraisik saanud Rae Vallavalitsuse personalispetsialist Xxxxxx Xxxxxxx e-maili, milles väljendatakse selgesõnaliselt, et Eraisikut oodatakse tööle Rae Vallavalitsuse maa- ja keskkonnaameti ehituse järelevalve spetsialisti ametikohale. Sellele järgnevalt on Xxxxxx Xxxxx

ja Eraisik elektroonsel teel kokku leppinud töötasus ning tööle asumise kuupäeva, milleks on 18.02.2019.a.

11.02.2019.a. on Xxxxxx Xxxxx saatnud Eraisikule e-maili, milles oodatakse viimast ametisse alates 18.02.2019 kell 08:30.

13.02.2019.a. on Xxxxxx Xxxxx edastanud Eraisikule e-kirja, milles esimene kirjutab: "Pean Sulle kahjuks teada andma, et meie juhtkond sai Sinu endistelt tööandjatelt tagasiside, mille põhjal nad palusid Sulle teada anda, et nad ei pea võimalikuks koostööd Sinuga ehituse järelevalvespetsialisti ametikohal Rae Vallavalitsuses."

Ülaltooduga on Rae Vallavalitsus rikkunud kolmandatelt isikutelt Eraisiku kohta info küsimisega isikuandmete kaitse seadust kuna viimane ei ole sellist luba Rae Vallavalitsusele andnud. Kuna Eraisikul oli õigustatud ootus uuele töökohale ning sellega kaasnevale töötasule, siis on Rae Vallavalitsus omapoolse äraütlemisega tekitanud Eraisikule ning viimase perele majanduslikku kahju, sest Eraisik oli ehitusjärelevalve spetsialisti ametikohaga arvestanud.

Kuna Rae Vallavalitsusel on Eraisiku nõusolek tema isikuandmete töötlemiseks puudunud, siis on Rae Vallavalitsus rikkunud sellega Eraisiku põhiõigust, milleks on õigus oma isikuandmete kaitsele.

Andmekaitse Inspeksioon ning Euroopa Parlament (EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2016/679, 27. aprill 2016) reguleerivad üheselt:

"Enne töösuhte algust ei saa tööandja poolt tööle kandideerivate inimeste isikuandmetetöötlemise aluseks olla IKS § 14 lg 1 punkt 4, sest lepingut ei ole veel sõlmitud (seega ei saa ka töödelda andmeid lepingu täitmiseks). Üldiseks aluseks kandidaatide isikuandmete töötlemisele on seega kandidaadi nõusolek."

Eraisik taotleb Andmekaitse Inspeksioonilt:

1. õigust saada teavet Rae Vallavalitsuse tegevuse kohta Eraisiku kohta teostatud isikuandmete küsimise osas enne viimasega töösuhte algust;
2. õigust era-ja pereelu puutumatusle isikuandmete kasutamisel;
3. õigust pääseda enda kohta kogutud andmete juurde;
4. algatada vajaduse korral väärteomenetlus ja kohaldada karistust, juhul kui teiste haldusõiguslike meetmetega ei ole võimalik saavutada seaduses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 sätestatud nõuete täitmist;
5. rakendada haldussundi seadustes ettenähtud alustel, ulatuses ja korras;
6. nõuda isikuandmete kustutamist;
7. nõuda isikuandmete töötlemise piiramist;
8. nõuda isikuandmete töötlemise lõpetamist, sealhulgas hävitamist või arhiivi edastamist;
9. rakendada isiku õiguste ja vabaduste kahjustamise ärahoidmiseks vajaduse korral asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras viivitamata isikuandmete kaitseks organisatsioonilisi, füüsilisi ning infotehnilisi turvameetmeid, välja arvatud juhul, kui isikuandmeid töötleb riigiasutus;
10. kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sealhulgas isikuandmete töötlemise keeld;
11. algatada järelevalvemenetlus.

28.02.2018 jättis Andmekaitse Inspeksioon menetluse algatamata järgmise põhjendusega:

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie kaebuse, mille kohaselt on Rae Vallavalitsus ilma õigusliku aluseta küsinud kolmandatelt isikutel Teie kohta andmeid. Lähtuvalt sellest soovite läbi

Andmekaitse Inspeksiooni teostada isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevaid õigusi, sh saada teavet toimunud andmetöötluse osas, nõuda andmete kustutamist jne.

Kaebusest on näha, et olete edastanud Rae Vallavalitsusele pöördumise, milles soovite enda kohta toimuva andmetöötluse osas selgitusi. Selgitan, et tegemist ei ole teabenõudega ning Rae Vallavalitsus on kohustatud vastama Teie esitatud pöördumisele hiljemalt ühe kuu jooksul (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 12 lõige 3). Seega on Rae Vallavalitsus kohustatud Teile vastama hiljemalt 13.03.2019.

Märgin, et küsimustele, mis Te Rae Vallavalitsusele esitasite, saab ja peab vastama ennekõike Rae Vallavalitsus ise.

Kuna antud juhul ei ole aga vastamise tähtaeg saabunud ning Rae Vallavalitsus ei ole Teile tekkinud olukorda veel selgitanud ning seetõttu pole ka täpsemalt teada, kas ja mis ulatuses võib tegemist olla isikuandmete töötlemise nõuete rikkumisega, jätan järelevalvemenetluse alustamata.

Süüski juhin tähelepanu, et olukorras, kus Teile ühe kuu jooksul ei vastata või vastus ei ole piisav, on võimalik esitada Andmekaitse Inspeksioonile uus kaebus. Kaebusele lisada kogu uus asjassepuutuv informatsioon, sh toimunud kirjavahetus või teave selle osas, et Rae Vallavalitsus ei ole Teile vastanud.

28.02.2019 edastas vaide esitaja Rae valla vastuse ja täiendava kaebuse

Vallavalitsus on omapoolsetest seisukohtadest minu isikuandmete töötlemisel taganenud. Ühtlasi ei vasta vallavanema haldusakt HMS'i kohastele haldusakti nõuetele.

Rae Vallavalitsuse personalispetsialist Xxxxxx Xxxxxx on edastanud Erasikule 13.02.2019 e-maili, milles ei peeta kolmandatelt isikutelt laekunud tagasiside põhjal Erasikuga koostööd võimalikuks. Tagasiside eeldab Rae Vallavalitsuse poolset isikuandmete küsimist kolmandatelt isikutelt ning seda ilma andmesubjekti loata.

14.02.2019.a. on Erasik helistanud Rae Vallavalitsuse abivallavanem Xxxxx Xxxxxxxx, et saada selgitust Rae Vallavalitsuse personalispetsialist Xxxxxx Xxxxx 13.02.2019.a. e-mailile, milles viimane kirjutas: „Peaa Sulle kahjuks teada andma, et meie juhtkond sai Sinu endistelt tööandjatelt tagasiside, mille põhjal nad palusid Sulle teada anda, et nad ei pea võimalikuks koostööd Sinuga ehituse järelevalvespetsialisti ametikohal Rae Vallavalitsuses.“ Xxxxx Xxxxxx on Erasikule 14.02.2019 väitnud, et Rae Vallavalitsuse vallavanem Xxxx Xxxxxx on küsinud kolmandatelt isikutelt (Eraisiku endistelt tööandjatelt) ilma Erasiku loata viimase isikuandmeid (14.02.2019 telefonivestlus, mille käigus helistas Erasik tel. numbrilt 55xxxxxx kõnealuse ametniku ametinumbrile). Ülaltoodut kinnitas 14.02.2019 telefonivestluses ka vallavanem Xxxx Xxxxxx. Seega on Xxxx Xxxxxxx asunud väljastatud haldusaktiga nr 15-5/2115-3 vassima ning väljastama ebatõest infot.

Ülaltoodust lähtuvaga taotlen Teilt isikuandmete kaitse seaduse kohast haldusjärelvalve alustamist Xxxx Xxxxxxxx osas ning isiku vastutusele võtmist. Kui lisatud haldusaktist ning minu ülaltoodud taotlusest menetluse alustamiseks ei piisa ning mul tuleb selleks uus avaldus esitada, siis palun andke mulle sellest operatiivselt teada ning esitan kohe uue avalduse?

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

01.03.2019 vaites Erasik leiab, et teiepoolne järelevalvemenetluse alustamata jätmine ei olnud õiguspärane.

Lisatuga edastan Teile Rae Vallavalitsuse vallavanem Xxx Xxxxxx vastuse, mille kohaselt on Rae Vallavalitsus omapoolsetest seisukohtadest minu isikuandmete töötlemisel taganenud. Ühtlasi ei vasta vallavanema haldusakt HMS'i kohastele haldusakti nõuetele.

Rae Vallavalitsuse personalispetsialist Xxxxx Xxxx on edastanud Erasikuele 13.02.2019 e-maili, milles ei peeta kolmandatelt isikutelt laekunud tagasiside põhjal Erasikuga koostööd võimalikuks. Tagasiside eeldab Rae Vallavalitsuse poolset isikuandmete küsimist kolmandatelt isikutelt ning seda ilma andmesubjekti loata.

14.02.2019.a. on Erasik helistanud Rae Vallavalitsuse abivallavanem Xxxxx Xxxxxxx, et saada selgitust Rae Vallavalitsuse personalispetsialist Xxxxx Xxxx 13.02.2019.a. e-mailile, milles viimane kirjutas: „Pea Sulle kahjaks teada andma, et meie juhtkond sai Sinu endistelt tööandjatelt tagasiside, mille põhjal nad palusid Sulle teada anda, et nad ei pea võimalikuks koostööd Sinuga ehituse järelevalvespetsialisti ametikohal Rae Vallavalitsuses.“ Xxxxx Xxxxx on Erasikule 14.02.2019 väitnud, et Rae Vallavalitsuse vallavanem Xxx Xxxxxxx on küsinud kolmandatelt isikutelt (Eraisiku endistelt tööandjatelt) ilma Erasiku loata viimase isikuandmeid (14.02.2019 telefonivestlus, mille käigus helistas Erasik tel. numbrilt 55xxxxx kõnealuse ametniku ametinumbrile). Ülaltoodut kinnitas 14.02.2019 telefonivestluses ka vallavanem Xxx Xxxxxxx.

Seega on Xxx Xxxxxx asunud väljastatud haldusakiga nr 15-5/2115-3 vassima ning väljastama ebatõest infot.

Ülaltoodust lähtuvaga taotlen Teilt isikuandmete kaitse seaduse kohast haldusjärelvalve alustamist Xxx Xxxxxxx osas ning isiku vastutusele võtmist.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

15.02.2019 registreeritud kaebus

Olen tutvunud Teie 15.02.2019 registreeritud kaebuse, inspektsiooni menetluse algatamata jätmise teate, 28.02.2019 edastatud täiendava kaebuse ning 01.03.2019 edastatud vaidega ning leian, et 15.02.2019 kaebuse põhjal menetluse algatamata jätmine oli õiguspärane ja põhjendatud.

Kõigepealt pean vajalikuks selgitada, et kuna Teie 15.02.2019 kaebusest võib aru saada, et vallavalitsus on Teie endiselt tööandjalt Teie andmeid küsinud peale 15.01.2019, siis tuleb lähtuda isikuandmete töötlemise õiguspärasuse kontrollimisel Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärusest ja 15.01.2019 jõustunud isikuandmete kaitse seaduse redaktsioonist. Seega Teie kaebuses toodud viide enne 15.01.2019 kehtinud IKS § 14 lg-le 4 ei ole antud juhul asjakohane ning hetkel kehtiva isikuandmete kaitse seaduse 4. peatükk reguleerib isikuandmete töötlemist õiguskaitse asutuste poolt süüteo menetluste korral, mitte haldusmenetluses.

Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 6 sätestab, millisel juhul on isikuandmete töötlemine seaduslik. Sama määruse artikkel 15 annab isikule õiguse oma andmetega tutvumiseks ning artikkel 12 p 3 sätestab, et kui isik on esitanud taotluse oma andmetega tutvumiseks, tuleb andmete töötlejalt vastata sellele kuu aja jooksul.

Oma esialgses kaebuses taotlesite inspektsioonilt, et inspektsioon kontrolliks Rae Vallavalitsuse tegevust Teie isikuandmete töötlemisel, kohustaks võimaldama Teil juurdepääsu Teie kohta kogutud andmetele, nõuaks Teie andmete kustutamist jne. Samas nähtus lisatud dokumentidest, et olite ise juba vastava teabe saamiseks pöördunud vallavalitsuse poole. Kaebuse esitamise ajaks ei olnud Rae Vallavalitsuse veel Teie pöördumisele vastanud ning ei

olnud ka veel pöördumisele vastamise tähtaeg saabunud. Seega ei olnud inspeksioonil võimalik asuda ka seisukohale, et vallavalitsus ei võimalda Teil tutvuda Teie kohta kogutud andmetega või rikub muul viisil Teie õigusi (näiteks puudub õiguslik alus andmete töötlemiseks).

Rae Vallavalitsus vastas kaebaja pöördumisele 18.02.2019, kuid kaebaja ei pidanud vajalikuks selle edastamist inspeksioonile. Seega sai inspeksioon otsuse tegemisel lähtuda ainult 15.02.2019 edastatud teabest. HMS § 38 lg 3 kohaselt on menetlusosaline kohustatud haldusorganile esitama ja teatavaks tegema talle teada olevad menetluses tähtsust omavad asjaolud ja tõendid. Selle kohustuse täitmata jätmisel võib haldusorgan soodustava haldusakti andmisel jätta taotluse läbi vaatamata.

Haldusorgan saab teha otsuse talle teadaolevate tõendite alusel. Kui kaebaja ei esita järelevalveorganile kõiki talle teada olevaid dokumente, siis ei saa järelevalveorganit süüdistada ebaõige otsuse tegemises. Kuna kaebaja ei edastanud inspeksioonile Rae Vallavalitsuse vastust oma pöördumisele ning inspeksioonile ei olnud teada, et Rae Vallavalitsus on kaebajale vastanud, siis ei saanud inspeksioon selles osas ka oma seisukohta võtta.

Eeltoodust tulenevalt jättis inspeksioon meile esitatud andmete põhjal menetluse algatamata ja selgitas kaebajale, et vaide esitaja küsimustele saab eelkõige vastata Rae Vallavalitsus. Samuti selgitas inspeksioon, et vaide esitaja pöördumise puhul ei ole tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes, vaid üldmääruse mõistes enda kohta andmete küsimisega, mille vastamise tähtjaks on üldmääruse artikkel 12 p 3 kohaselt üks kuu.

Lisaks eeltoodule selgitas inspeksioon, et kui vallavalitsus ei vasta ühe kuu jooksul vaide esitaja päringule või ei edastata soovitud andmeid, on kaebajal võimalik esitada uus kaebus. Ehk siis edastatud dokumentide põhjal sai asuda seisukohale, et tegemist on olukorraga, kus kaebus esitati enne pöördumise vastamistähtaja saabumist ning polnud veel selge, kas üldse ja mis osas vallavalitsus on kaebaja õigusi rikkunud. Seega oli 15.02.2019 kaebuse alusel menetluse algatamata jätmise õiguspärane.

Siinkohal pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et kohus on haldusasjas nr 3-3-1-44-10 (p 15) asunud seisukohale, et isikul puudub subjektiivne õigus nõuda järelevalvemenetluse algatamist või konkreetse meetme rakendamist kolmanda isiku suhtes, kui pädevus- ja volitusnorm näevad järelevalveorganile ette kaalutusõiguse nii järelevalvemenetluse algatamiseks kui ka järelevalvemeetme rakendamiseks.

28.02.2019 täiendav kaebus ja 01.03.2019 esitatud vaie

28.02.2019 peale menetluse algatamata jätmise teate edastamist on vaide esitaja edastanud inspeksioonile Rae Vallavalitsuse vastuse vaide esitaja pöördumisele, millest nähtub, et vaide esitaja ei saanud vastuseid oma pöördumises esitatud küsimustele ning palub inspeksioonil uuesti järelevalvemenetluse algatamist. Seega oli 28.02.2019 esitatud täiendava pöördumise puhul tegemist uue kaebusega, mille osas tuli inspeksioonil kaebuse menetlusse võtmise osas langetada uus otsus.

Peale 28.02.2019 kaebuse esitamist on Erasisik 01.03.2019 edastanud inspeksioonile ka vaide, milles leiab, et inspeksiooni poolt menetluse algatamata jätmise ei olnud õiguspärane. Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga ei nõustu. Nagu juba eelpool selgitasin, siis saab inspeksioon teha otsuse talle teadaolevate andmete/dokumentide alusel. Kui isik teostab ise oma õigusi, küsides andmetöötlejalt teavet, saab rikkumisest rääkida alles siis, kui isiku pöördumisele ei vastata või ei väljastata talle soovitud teavet.

Kuna isik on 28.02.2019 esitanud täiendava kaebuse (uue kaebuse), millest tulenevalt tekib kahtlusi kaebaja isikuandmete töötlemise õiguspärasuse osas, siis on inspeksioon otsustanud 28.02.2019 esitatud täiendatud kaebuse võtta menetlusse. Lähtudes asjaolust, et 15.02.2019 menetluse algatamata jätmise oli õiguspärane ning vaide esitamise ajaks ei ole 28.02.2019 esitatud kaebusele vastamise tähtaeg veel saabunud, siis on vaide kaebuse menetlusse võtmata jätmise peale esitatud enne tähtaja möödumist (enne vaideõiguse tekkimist). Kuna inspeksioon on otsustanud 28.02.2019 esitatud kaebuse võtta menetlusse ja algatada Rae Vallavalitsuse suhtes järelevalvemenetluse, siis jätan vaide järelevalvemenetluse algatamata jätmise osas rahuldamata.

Väljaspool vaidemenetlust pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et Rae Vallavalitsuse poolt isiku pöördumistele vastamise ning inspeksiooni menetluse algatamata jätmise teate puhul ei ole tegemist haldusaktidega, vaid tegemist on haldustoimingutega, millel puuduvad kindlad vorminõuded. Inspeksioonil puudub pädevus teostada järelevalvet haldusaktide vorminõuete täitmise ja pöördumistele vastamiste vormistamiste üle.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel